

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petti vrstá 1 D, od 10-15 petti vrstá á 1 D 50 p, večji inserati petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserati davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon štev. 34.

Dopis sprojemna je podpisana in zadostno frankovana.
Rokopis se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ volja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:
celoletno naprej plačan .	D 120—	celoletno
polletno .	60—	polletno
3 mesečno	30—	3 mesečno
1	10—	1

Pri morebitnem povračjanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvih naročnino vedno po nakaznič. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Nemško-ruska pogodba, sklenjena v Genovi.

Genova, 17. aprila.

njihovim privavnim pravicam, izvzemši, da sovjetska država ne udejstvi jednakih zahtev napram kaki tretji državi.

Clen III. Diplomatični in konzularni odnosa med nemško državo in rusko socialistične federativne republike, katero zastopa g. Čičerin, sta sklenili nastopne dogovore:

Clen I. Obe državi sta se sporazumeli za ureditev zadev med nemško državo in rusko soc. fed. sovjetsko republiko, ki se nanašajo na probleme vojnega časa med Rusijo in Nemčijo, po nastopnih principih:

a) Nemška država in ruska republika se reciprokno odpoveduje odškodnini za njune vojne stroške, kakor tudi odškodnini, nanašajoči se na vojne poškodbe, t. j. na one poškodbe, ki so nastale njihovim podnikom na bojnom polju s strani vojaških odredov in tudi z reaktivizijami, izvršenimi v sovražni deželi. Obe stranki se odpovedujeta istotako odškodnini za škode, storjene podanikom od jedne ali druge obeh strank po takozvanih izjemnih vojnih zakonih ali pa po prisilnih odredbah državnih organizacij jedne ali druge stranke.

b) Javni in privatni pravni odnosi, ki jih je porušilo vojno stanje, kakor tudi vprašanje o postopanju s trgovskimi ladnjami, ki so padle v last nasprotnih strank, se urede po principu reciprocite.

c) Nemčija in Rusija se reciprokno odpovedujeta odškodnini za stroške glede vojnih vjetnikov. Nemška država se odpoveduje tudi odškodnini za stroške, ki jih je napravila za člane rdeče armade, ki so bili internirani v Nemčiji. Ruska država se s svoje strani odpoveduje odškodnini za ono, kar si je Nemčija pridobila iz oronmoga vojnega materialja, ki so ga ti interniranci prinesli v Nemčijo.

Clen II. Nemčija se odpoveduje vsem zahtevam, izvirajočim iz aplikacije zakonov in odredb, vporabljenih doslej s strani sovjetske vlade napram nemškim podnikom in njihovim privavnim pravicam, kakor tudi pravicam nemške države in privatnikov napram Rusiji. Nemčija opušča enako odredbe, učinjene proti sovjetski vladi in njenim organom ali proti sovjetskim državljanom in

vsej Evropi. Ako je bil ta dogovor sklenjen temeljno konference, se noče s tem reči, da se odjemlje zanimanje za splošne svrhe, ki jih zasleduje konferenca. Nasprotno sta obe državi prepričani, da bo med njima

sklenjeni sporazum bistveno pomagal doseči temeljni cilj genovske konference, ki se posveča v glavnem ustvariti definitivnega evropskega miru. Slično se glasi tudi ruski komunik.

Jugoslavija, Albanija in „Zveza narodov“.

(Dopis.)

V Curihu, 14. aprila 1922.

joče v njih, makedonski Slovani. Ti so se naselili tu pred stoletji in so doslej živeli mirno skupaj z muslimanskimi Albanci.

Ko so jugoslov. trupe zasedle ta okraj, so bile albanske krajevne oblasti primorane bežati ali pa zapustiti svoja mesta. Njih so nadomestili ugledni pristaši krščanskih manjšine.

Gotovo je, da so te osebe večkrat rabile silo proti muslimanom. Albancem. Posledica je bila, da je veliko število Slovanov, ko so odšli jugoslov. čete, zapustilo svoja domovja iz bojazni, in odšlo s temi četami v Debar, 10 km daleč.

Jugoslov. čete so odšle med 8. in 10. decembrom; albanske civilne in vojne oblasti pa so prišle šele 12. dec.

To je dalj divjim (turbulenti) elementom povod in priložnost za osvetitev in rop. To vse je obžalovanja vredno, ali veliko je bilo pretiravanja (kakor je pokazalo raziskovanje jugoslov. oblasti) in to je dalj povod pritožbam.

Jugoslov. čete so odšle med 8. in 10. decembrom; albanske civilne in vojne oblasti pa so prišle šele 12. dec.

To je dalj divjim (turbulenti) elementom povod in priložnost za osvetitev in rop. To vse je obžalovanja vredno, ali veliko je bilo pretiravanja (kakor je pokazalo raziskovanje jugoslov. oblasti) in to je dalj povod pritožbam.

V Debru se je komisija razgovarjala z zastopniki slov. beguncov. Sklenila je vzeti — in albanske oblasti so privolile v to — s seboj šest teh zastopnikov in srbskega tolmača in obiskati v njihovem spremstvu kraje navedene v pismu g. Jovanovića.

O narušitvi vzhodne neutralne meje pravi poročilo:

»V splošnem lahko komisija z zavoljivostim izjavlja, da sta obe stranki upoštevali neutralno zono in da je bilo nekaj narušitev, ki pa niso varen in so zgodile po pomoti ali pa vsed brezbrinosti. Člani komisije so tako posredovali. Najvažnejši se mi zdijo odgovori na naše pritožbe o postopaju s civilnim prebivalstvom z albanske strani.

Z jugoslovenskim obtožbami, iznesenimi v pismu g. Jovanovića, ki ga je pisal 18. januarja 1922 glavnemu tajniku Zveze narodov, smo rešitev že javili v detailih.

Pismo zatrjuje, da so se Albanci pregrešili proti civilnemu prebivalstvu v okrajih, katere je srbska vojska 9. in 10. decembra evakuirala. Povdarjati moramo najprej, da vse te vasi ležijo zunaj neutralne zone, in da so krščanske manjšine, stanu-

del, po izpopolnitvi zunanjega okvirja odra, po enotnosti igre ansambla, mas, — tedaj je stopil režiser iz svojega anonimnega kotička in postal dušni celotne vprizoritev: postal je zastopnik autorja. Danes je še vedno isto, morda celo malo več: on je vodja in dirigent predstave, ki je spoznal najskrtejši namen autorja in pa posredovalce med autorjem in igralcem. Pesnik je gledališču predpogoj, igralec uresničenje, med njimi pa stoji kot vladar in sluga obenem — režiser.

Ne bom govoril o razmerju režisera napram onim neštetim faktorjem, ki žive pri gledališču in ki se režiservevje dela tesno dotikajo, to je o razmerju napram živemu in mrtvemu materialju, napram odgovornosti avtorju napram vodstvu gledališča, temveč samo o enem delu njegove prakse, to je: o njegovem razmerju napram igralcem.

Že dolgo se deli delo režisera v takozvanem zunanjem režijo (tehnično) in v notranjno (doživetje dela) režijo. Neki znamenit režiser, imena se trenutno ne domisljam, deli naloge režisera celo v tri dele, in sicer se mi zdi ta delitev zelo jasna: namreč: v režijo prostornosti, v režijo oseb in v režijo duševnosti. Vpliv režisera na igralce, na živi material, naziva oni režiser režijo oseb. —

Igralec ne sme poslati v roki režisera nikdar in nikoli mrtev pripomoček — ostali mora vedno prvo, prvo, prvo! V tem tisti izredna lepota in plenilenost režiservevga poklica, da je on iz vseh ustvarjalnih umetnikov edini, ki modelira svoje delo iz živih oseb. Nikdar drugod pa kot

pri gledališču ni umotvor (delo) navezan na toliko zunanost; v tem je za režisera ona nevarna brv, da pozabi zaradi zunanosti, ki so sicer gotovo važne, na igralca. — In ravno na to hočem opozoriti, na to opasnost — in pa iz praktičnega dela razviti principe, ki so idealno stremljenje in pripoznanje.

Ne kulise, ne pogrezalo, ne luči, ne hokusnokazi naj vladajo na održu, temveč stara in dobra resnica: beseda in pesnitev. Gledalec naj prejme prvi vtis od igralca od njegove geste, besede. Organizator igre je pa režiser in le v tem smislu je nad igralcem. Režiser teksta, vpliv na osebe, komandiranje individualnosti, ki ustvarjajo same — edino v tem se izjednaci beseda režirati z besedo: vladati. V posvetovanju, v stremljenju dvigniti in pomagati igralcu v njegovih sposobnostih, — v tem se pozna lahko velična znanja. —

Na skušnjo ni umotvor (delo) navezan na toliko zunanost; v tem je za režisera ona nevarna brv, da pozabi zaradi zunanosti, ki so sicer gotovo važne, na igralca. — In ravno na to hočem opozoriti, na to opasnost — in pa iz praktičnega dela razviti principe, ki so idealno stremljenje in pripoznanje.

Tisti režiser pa, proti kateremu Salten

v svojem podlistku dviga pesti, — tisti pa anatema! To je režiser-autokrat. Režiser-autokrat hoče imeti vse po svojem, hoče vedno prodreti s svojo voljo, pa magari skozni zid. Hoče vladati in misli, da vladata, — a v resnicu gnete in ovira delo. Igralec pa hoče videti delo, videti napredok. In le oni si pridobi autoriteto, ki vodi delo zradi dela, to se pravi, ne zaradi svoje osebe ali pa v poduk drugim. Režisarska autoritev se ne dosegne na zunaj, s tituli. — mora se pridobiti. — Pot k uspešnemu režiserskemu delu je le v temeljitem spoznaju onih pestrih individualnosti — le v

solidnosti dela — le v veri igralcev v režiserja.

Zame je režiser podoben antonianskemu brijemu: — izberes si na tiskani rubriki jed, pitačo, konfekt, pritisneš na gumb in že si servira kovinasta klopatica začeljeno. Igralec: če si v nejasnem z onim, kar želi od tebe režiser, pritisni na gumb, vprašaj, odgovor je takoj tu. Mora biti! Mora! In ravno to je ena onih točk, ki se je igralci ne poslužujejo. Zakaj ne? Tu, v tem tiči skupno delo — nikakoga terorja in despotizma, temveč debata, magari propri — a efekti jasnost, izčiščenje, uglasjenost umotvor. — Gospod Feliks Salten, klanjam se!

Morda bo zdal temu ali onemu iz navedenega jasno, da režiser s svojo umetnostjo ne počiva na ročicah. In iz tega skupnega dela, iz tega skupnega plemenitega boja naj se roditi: stil, skupna igra, naj se roditi ansambli! — Delo režisera je vredno relativno več kot posamezna kreacija, ker om predstavlja takozem řešenja.

Cena teatra je razvidna iz njegovega ansambla — to je stavba, ki je zrastla po lagome v organično celoto. Posamezni ansambl je problem, čigar razrešitev so si dolžni deliti vsi člani uprave. Ansambl nastane in obstaja iz mnogih dobrih igralcev, katere prevede skupen duh. Ki se mora čuti. Centralna roka ravnateljeva nad vodi skupino igralcev ter jo spoli. Ansambl ne nastane iz tega, da se angažira nove ljudi ali tiste, ki so enkrat že bili in zoper odšli, temveč ansambl nastane iz neprestanega skupnega dela z enako orientiranimi cilji. V takem ansamblu je režiser pozn

oblasti so bile ovce takoj izročene lastnikom.

Končno moramo pripomniti da so alb. civilne in vojne oblasti poslovno povabile slov. begunce da se vrnejo domu v določenem roku, ki je bil pa po našem posredovanju podaljšan.

A oblasti so ponovile svoj poziv pred nami in dostavile da se je sestavil seznam vseh posestev, ki so bila zapuščena kadar tudi (konj, živine etc.) in da bodo dobili vse povrniljeno. Ko pridejo nazaj.

Poglejmo še kaj pravi naša nota o vseh Macelari, Krcište, Bunjišta in Trnovo.

1. Od 30 muslimanskih in 23 krščanskih družin v vasi Macelari, sta ostali samo dve ženski. Vse hiše in gospodarska poslopja in celo cerkev so bile oropane. 2. V vasi Krumišče, kjer krščanski element posebno prevladuje — od 47 hiš samo dve sta muslimanski — je ostalo samo sedem drugač.

Politične vesti.

= Političnega društva za župniški okraj občini zbor se vrati v drettek, dne 20. t. m. ob 20. v gostilni pri Boncarju. Sončljenjenci, udeležite se ga polnočitveno!

= Program jugoslovenske napredne nacionalne omladine. V Beogradu so ostanali akademiki klub jugoslovenske napredne nacionalne omladine. Ml. imo svoje centralo v Splitu. Program je organiziran vsebuje te-je točke: 1.) Širiti in dvigati v narodu narodni ponos, gospodarsko neodvisnost, državljanško zavednost in socialno pravčnost. 2.) Delovati za duševno in telesno vzgojo naših mladih in vojaško borbo. 3.) Odigrati kulturne in politične zvezze z ostalimi slovanskimi narodi in na ta način širiti slovansko vsemajstvo. Da bi došlo do izrazitega ljubomira, hčete omladina rušiti vse plemenske pote, ter uničevati vse vsejšnje plemenske in verske presode. Podelučna v Beogradu je imela doslej dva sestanka, katera je vodil delegat iz Splita, dr. Ivo Mogorović, ki je predaval na teh sestankih o cilju in delovanju jugoslovenske napredne nacionalne omladine.

= Radicevci na agitaciji v Beli Krajini. Beogradski »Novi List« poroča: «Te dni je imel v okolici Vinice in v Sinjem Vruhu show dr. Zmatričevci proti Stanko Šibeniku. Pozival je Slovence, da se pridružijo Hrvatom in skupno izvolejo Hrvatski avtonomijo. Ljudstvo ga je povsod hladno sprejemalo in na shodi je imel že malo odziva. Ko so ga na nekem shodu vprašali, ako so Hrvati za odcepitev od kraljevine SHS, ali samo za avtonomijo, jim je odgovoril: »Mi smo za edinstvo, zahtevamo pa avtonomijo Hrvatske.« — Pripominjam, da je Sinji Vrh vas, ki leži tik ob Kolpi na hrvatski meji. Zanimalo bi nas zvedeti, kie posvodi si Šibenik prizrel svoje shode. Zdi se nam namreč, da Šibenik sploh ni predstavil nikjer nobenega shoda, marveč je imel samo očne župniške sestanke svojih sončljenikov. Ti pa tudi v Beli Krajini niso posebno številni.

= Novi politični umori v Berlinu. V noči 18. t. m. sta bila v Berlinu umorjena dva poprepričnički stoicevci Turka, en sicer bivši generalni guverner v Trapeantu Dismal Asni Bey in profesor Bahia Eddin Sakir, ki sta bivali v Berlinu že več let. Ko sta se vrakala ponocni domov v nekem družinskom stanku, so ju na cesti nestrili neznani ljudje, najverjetnejši Turki. Morilci so zakali v neki veči in ko sta prisia nimo omenjena Turka v spremstvu vodili v Berlinu umorjenega blvšega velikega vezirja Talata paše, so vodivo vrgli na stran, na što pa oddali več strokov in revolvarjev na pasanta, ki sta padla na flia in bležala mrtva. Storilci so zbeželi in policej jih doslej še nista.

= Lloyd George pri zastopnikih dežavnosti. Iz Genove poročajo, da je bil povabljen na večerjo, ki jo je prizredil švedski ministrski predsednik Branting skupno z ravnateljem mednarodnega delavskoga urada Thomason tudi Lloyd George. Navzoči so bili dr. Beneš, Hilferding, Jouhaux, Renaudel, Smith, Wissell in večje število italijanskih in francoskih novinarjev. Thomas je pozdravil vse tam zbrane »dobre Evropejce«, na kar je Lloyd George v svojem govoru rekel, da se nahaja tam kakor Daniel v levnjaku. On dobro razume skrbni delavskih voditeljev radi konference in njihovo stremljenje, da bi bili navzoči pri posvetovanju. Svoj govor je zaključil z besedami, da ako se konference razbije, bo Evropa popolnoma propadla. Jouhaux je kot delavski zastopnik izjavil, da rezultati posvetovanja ne morejo biti uspešni, oki nimajo v njih svjedočna glasna tudi zastopniki dežavnosti in tako od predstovkov in načelnostov načionalizma ne pride k splatu slovenskemu naziranju.

= Representantska zbornica za ojačanje ameriške mornarice. Pridstavi silne ameriške mornarice so si priborili odločilno zmag, ker je representantska zbornica z glasovi 177 proti 130 sprejela dodatni predlog, po katerev so vsebine vseh osoba, ki se imajo namestiti v mornarici Zedinjenih držav, določa na 86 tisoč mož. Predsednik Harding je v svoji spomenici na parlament svoj čas naprošil, da naj se določi to število. Torej sklepom je zavrnjena predloga mornarskega komiteja, ki je obsegala samo število 67.000 mož. Prvotno je komite predlagal letnih stroškov za mornarsko bil 50 milijonov dolarjev, sedaj pa se kaže, da bodo značili skupni stroški končno 400 milijonov dolarjev.

= Za neodrešene Nemce. Ernst Lemmer piše v »Berliner Tageblatt«, da ne bodo pomagale nobene visokotekne fraze Nemcem, ki morajo živeti izven meje sedanja nemške države, ampak le praktična politična sredstva. Nemci morajo brez ozira na sedanje državno obliko brez pogojno spoštovanja sedanja nemške države in pospeševati vsako vladno avtoriteto. Državna zavest je dragocene vožje proti sovražni ekspanziji. Le to more koristiti Nemcem, ki živijo danes v tujih obmejnih državah. — Na to offino pravo stolilo se moramo postaviti tudi mi brez ozira na kakor skoli prepicanje, kadar gre za našo neodrešene brate. Vsako drugo stanje je napredno, ker edino močna zavest državne in narodne skupnosti more rešiti in suščinitve naše rojake na severu in jugu. Naša strankarstva, ki so drugače lahko idealna in koristna, se morajo umakniti nadelom enotne državne politike, ki ne pozna nobenih strank, ampak le koristi državne in narodne skupnosti.

= Turški protest. Delegacija srbske vlade, ki je dosegla vstop v državno skupnost, želi načelništvo in samostanje v Zagreb, 20. aprila. Izv. Včeraj zdrujali so iz Beograda do Splita v Zagreb srbski demokratični politiki, med drugim: predsednik demokratske stranke g. Ljuba Davidović, narodni poslanci Kosta Timotijević, Danes je v sekretarijatu demokratske stranke sestanek vseh vodilnih demokratiskih politikov. Včeraj se je vrnil v Beograd in na podlagi določil skupnosti ugotovil spopade Jugoslavija s Turčijo.

= Turški protest. Delegacija srbske vlade, ki je dosegla vstop v državno skupnost, želi načelništvo in samostanje v Zagreb, 20. aprila. Izv. Včeraj zdrujali so iz Beograda do Splita v Zagreb srbski demokratični politiki, med drugim: predsednik demokratske stranke g. Ljuba Davidović, narodni poslanci Kosta Timotijević, Danes je v sekretarijatu demokratske stranke sestanek vseh vodilnih demokratiskih politikov. Včeraj se je vrnil v Beograd in na podlagi določil skupnosti ugotovil spopade Jugoslavija s Turčijo.

= Bolgarske reparacije. Bolgarska delegacija je predložila finančni podkonsolidi na genovski konferenci sponemico o slabih finančnih razmerah s prodajo, nači bi se odgodil rok za plačilo dolgov na račun reparacij, dokler se ne izboljša narodnogospodarski položaj Bolgarije.

= Italija in Nemčija na genovski konferenci. Mario Borsa piše v »Secular«, da delujejo italijanski delegati na genovski konferenci na strani Lloyd Georgea v duhu vsestranske spravljivosti. Nemčija ne prikriva svojih iluzij glede praktičnih rezultatov konferenčne, pač pa smatrajo za ugoden rezultat dejstvo, da je dosegla Nemčija enakovredno moralno pozicijo med veleseljami.

= Švedsko-ruska trgovska pogodbah. Švedska vlade ne priznava boljševske vlade, toda švedsko narodno gospodarstvo je začelo v težko krizo. Industrija in trgovina trpi, ker nimata izvoza v Rusijo. Pred vojno je bil večji del švedskega izvoza v Rusijo, ki je dal razen tega švedskemu kapitalu široko pole pole dela in zaslužka. Po vojni je več let občutila vse. Lani pa je Švedska prodala Rusiji že za 150 milijonov blaga, največ lokomotiv. Toda Švedska ima že vedno preveč blaga. Dosedanja provizorska pogoda se zato izprostila v definitivno. Rusija je naravnost zahtevala in grožja, da sicer sploh ustavi vse dobitave iz Švedske ter se obrne do Nemčije. Kakor se vidi, dela že danes Nemčija konkurenčno na vse strani: boja se je Anglija, boji Francija in zde je Švedska! Vzlič temu, da je večina švedskih politikov proti boljševikom, so razmore ugodne Rusiji.

= Radicevci na agitaciji v Beli Krajini. Beogradski »Novi List« poroča: »Te dni je imel v okolici Vinice in v Sinjem Vruhu show dr. Zmatričevci proti Stanko Šibeniku. Pozival je Slovence, da se pridružijo Hrvatom in skupno izvolejo Hrvatski avtonomijo. Ljudstvo ga je povsod hladno sprejemalo in na shodi je imel že malo odziva. Ko so ga na nekem shodu vprašali, ako so Hrvati za odcepitev od kraljevine SHS, ali samo za avtonomijo, jim je odgovoril: »Mi smo za edinstvo, zahtevamo pa avtonomijo Hrvatske.« — Pripominjam, da je Sinji Vrh vas, ki leži tik ob Kolpi na hrvatski meji. Zanimalo bi nas zvedeti, kie posvodi si Šibenik prizrel svoje shode. Zdi se nam namreč, da Šibenik sploh ni predstavil nikjer nobenega shoda, marveč je imel samo očne župniške sestanke svojih sončljenikov. Ti pa tudi v Beli Krajini niso posebno številni.

= Novi politični umori v Berlinu. V noči 18. t. m. sta bila v Berlinu umorjena dva poprepričnički stoicevci Turka, en sicer bivši generalni guverner v Trapeantu Dismal Asni Bey in profesor Bahia Eddin Sakir, ki sta bivali v Berlinu že več let. Ko sta se vrakala ponocni domov v nekem družinskom stanku, so ju na cesti nestrili neznani ljudje, najverjetnejši Turki. Morilci so zakali v neki veči in ko sta prisia nimo omenjena Turka v spremstvu vodili v Berlinu umorjenega blvšega velikega vezirja Talata paše, so vodivo vrgli na stran, na šta pa oddali več strokov in revolvarjev na pasanta, ki sta padla na flia in bležala mrtva. Storilci so zbeželi in policej jih doslej še nista.

= Novi politični umori v Berlinu. V noči 18. t. m. sta bila v Berlinu umorjena dva poprepričnički stoicevci Turka, en sicer bivši generalni guverner v Trapeantu Dismal Asni Bey in profesor Bahia Eddin Sakir, ki sta bivali v Berlinu že več let. Ko sta se vrakala ponocni domov v nekem družinskom stanku, so ju na cesti nestrili neznani ljudje, najverjetnejši Turki. Morilci so zakali v neki veči in ko sta prisia nimo omenjena Turka v spremstvu vodili v Berlinu umorjenega blvšega velikega vezirja Talata paše, so vodivo vrgli na stran, na šta pa oddali več strokov in revolvarjev na pasanta, ki sta padla na flia in bležala mrtva. Storilci so zbeželi in policej jih doslej še nista.

= Lloyd George pri zastopnikih dežavnosti. Iz Genove poročajo, da je bil povabljen na večerjo, ki jo je prizredil švedski ministrski predsednik Branting skupno z ravnateljem mednarodnega delavskoga urada Thomason tudi Lloyd George. Navzoči so bili dr. Beneš, Hilferding, Jouhaux, Renaudel, Smith, Wissell in večje število italijanskih in francoskih novinarjev. Thomas je pozdravil vse tam zbrane »dobre Evropejce«, na kar je Lloyd George v svojem govoru rekel, da se nahaja tam kakor Daniel v levnjaku. On dobro razume skrbni delavskih voditeljev radi konference in njihovo stremljenje, da bi bili navzoči pri posvetovanju. Svoj govor je zaključil z besedami, da ako se konference razbije, bo Evropa popolnoma propadla. Jouhaux je kot delavski zastopnik izjavil, da rezultati posvetovanja ne morejo biti uspešni, oki nimajo v njih svjedočna glasna tudi zastopniki dežavnosti in tako od predstovkov in načelnostov načionalizma ne pride k splatu slovenskemu naziranju.

= Representantska zbornica za ojačanje ameriške mornarice. Pridstavi silne ameriške mornarice so si priborili odločilno zmag, ker je representantska zbornica z glasovi 177 proti 130 sprejela dodatni predlog, po katerev so vsebine vseh osoba, ki se imajo namestiti v mornarici Zedinjenih držav, določa na 86 tisoč mož. Predsednik Harding je v svoji spomenici na parlament svoj čas naprošil, da naj se določi to število. Torej sklepom je zavrnjena predloga mornarskega komiteja, ki je obsegala samo število 67.000 mož. Prvotno je komite predlagal letnih stroškov za mornarsko bil 50 milijonov dolarjev, sedaj pa se kaže, da bodo značili skupni stroški končno 400 milijonov dolarjev.

= Za neodrešene Nemce. Ernst Lemmer piše v »Berliner Tageblatt«, da ne bodo pomagale nobene visokotekne fraze Nemcem, ki morajo živeti izven meje sedanja nemške države, ampak le praktična politična sredstva. Nemci morajo brez ozira na sedanje državno obliko brez pogojno spoštovanja sedanja nemške države in pospeševati vsako vladno avtoriteto. Državna zavest je dragocene vožje proti sovražni ekspanziji. Le to more koristiti Nemcem, ki živijo danes v tujih obmejnih državah. — Na to offino pravo stolilo se moramo postaviti tudi mi brez ozira na kakor skoli prepicanje, kadar gre za našo neodrešene brate. Vsako drugo stanje je napredno, ker edino močna zavest državne in narodne skupnosti more rešiti in suščinitve naše rojake na severu in jugu. Naša strankarstva, ki so drugače lahko idealna in koristna, se morajo umakniti nadelom enotne državne politike, ki ne pozna nobenih strank, ampak le koristi državne in narodne skupnosti.

= Turški protest. Delegacija srbske vlade, ki je dosegla vstop v državno skupnost, želi načelništvo in samostanje v Zagreb, 20. aprila. Izv. Včeraj zdrujali so iz Beograda do Splita v Zagreb srbski demokratični politiki, med drugim: predsednik demokratske stranke g. Ljuba Davidović, narodni poslanci Kosta Timotijević, Danes je v sekretarijatu demokratske stranke sestanek vseh vodilnih demokratiskih politikov. Včeraj se je vrnil v Beograd in na podlagi določil skupnosti ugotovil spopade Jugoslavija s Turčijo.

= Turški protest. Delegacija srbske vlade, ki je dosegla vstop v državno skupnost, želi načelništvo in samostanje v Zagreb, 20. aprila. Izv. Včeraj zdrujali so iz Beograda do Splita v Zagreb srbski demokratični politiki, med drugim: predsednik demokratske stranke g. Ljuba Davidović, narodni poslanci Kosta Timotijević, Danes je v sekretarijatu demokratske stranke sestanek vseh vodilnih demokratiskih politikov. Včeraj se je vrnil v Beograd in na podlagi določil skupnosti ugotovil spopade Jugoslavija s Turčijo.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKI VELESEJEM.

Zanimanje za letošnjo veleseljsko pridelitev v Ljubljani je ogromno. Posebno interesenti iz južnih krajev naše države se priglašajo letos v oblinješi meri, kakor pa lansko leto. Izstali pa bodo najbrže malji trgovci, katerim se razstavljanje lansko leto menda ni posebno izplačalo. Tudi možemost kaže veliko zanimanje za letošnji veleseljem in je vsled tega potreben, da se domači trgovci in industrijski hitro prizadijo, ker obstoja sticer nevarnost, da jim načelna razstavljana mestna zasedelca nujci.

O važnosti, ozdroma pomenu veleseljskih prideliv, ker ve danes že vsakdo — tudi netragovec — da so ravno veleseljci eno najuspešnejših sredstev za ustvaritev novih trgovskih zvez in pridobitev novih odjemalcev takoj doma, kot v inozemstvu. S tem pa v oblinješi meri prizomorejo k vsepljuški konsolidaciji in blagostanju in v gotovi meri tudi k stabilizaciji valutnih razmer.

V kraljevini SHS ima Slovenija najbolj razvito trgovino, obrt in industrijo. Vsled

svoje ugodne zemljepljsne lege se je na tem gospodarsko tako važen slovenski ozemlju izkazala Ljubljana kot njeni središči. Ker leži Ljubljana nedaleč od zapadne in severozapadne državne meje ter v neposredni bližini vzhodnega in južnozapadnega dela jugoslovenske države, torej v bližini morja, zato je postala velevažno tržišče ne samo za Slovenijo, temveč tudi za vso Jugoslavijo.

Za letošnji ljubljanski veleseljci so predpripravite v polnem teknu. Na sejmiskih prostorih začenja čvrsto vredne. Stranka podaja stranki kljuko. Sejmiski prostori se letos znatno razširijo, tako da se bomo lahko kosili s priznano najboljšimi pridelivimi in da bodo vstreli vsem potrebnim. Pričakujemo, da se bo jugoslovenski trgovski svet zavedal svoje naloge ter da bo uporabil vse svoje sile in zastavil ves svoj vpliv, da bo letosna veleseljska pridelitev v vsakem oziru kar najboljše uspel.

— Tarifa za carinsko - posredniška opravila. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja v smislu člena VI. pravilnika o carinskih posrednikih, Službene Novine št. 169. ex 1921, da je generalna direkcija carin v Beogradu odobrila od zbornice predlagano tarif za carinsko - posredniško opravila. Odslej veljavna tarifa ima naslednje postavke: 1. a) Za enega ali 2 tovarkov enostavnega blaga do 100 kg na celo teže 2 Din 7.50. b) Za 1 ali 2 tovarka nad 100 kg nečiste teže a Din 10.—. 2. a) Za 3 in več tovarkov enostavnega blaga kakor pod 1.a) Din 6.—. 3. a) Za 1 tovrek blaga do 2 tovarkov enostavnega blaga kakor pod 1.b) Din 6.—. 3. b) Za vsak daljnino tarif postavki več Din 2.—. 4. Za 1 vagon (5—15.000 kg) enostavnega blaga v razsutem stan

napredovala. Dohodki čistih premij v vseh oddelkih so znašali K 29.214.363,96, in so napram pretečenemu letu večji za K 15 milijonov 434.115,50. Producija novih zavarovanj v živiljenjskem oddelku je dosegla K 109.365.601— in je večja za K 58 milijonov 316.474— od one v letu 1920. Izplačane škode v vseh oddelkih so znašale K 6.126.799,21, od ustanovitve zadruge skupno A 18.795.844,86. Zadružno premoženje je naraščalo za K 12.662.027,61 na K 80.263.770,39. Glavna skupčina je vzela to poročilo z odobrenjem na znanje ter odobrila predlog o uporabi poslovnega dobrega, ki znaša K 530.501,54 in dala ravneništvo in nadzorovalnemu odboru absolutorij. Na to so bili v nadzorovalnem odboru ponovno izvoljeni gg. Nikola Čuk, arh. Janko Holjac, Fran Kukuljević-Sakčinski in Miroslav Kulmer. Slednjic je bilo na predlog zadružnika vlad. odd. predstavnika v pok. g. Zvonimira Žepića izraženo priznanje ravnatelju, nadzorovalnemu odboru in uradništvu zavoda za uspešno delo.

— g Prodaja lesa in drv iz verskozaščitnih in državnih gozdov na Gorenjskem. V verskozaščitnih in državnih gozdih se proda na panju približno 6100 plm mehkega lesa za tehnično porabo, 2480 plm trdih in mehkih drv in 1100 plm smrekovega lubla. S kolekom 2 Din, takso 20 Din in 10% vajiljem opredeljene ponudbe je poslati do 3. maja 1922 šumski upravi na Bledu, ki daje vsa predmetna pojasnila.

— g Davek na včigalice. Uprava živiljnih monopolov, oddelevo administrativno, je z odredbo z dne 1. aprila 1922, M. broj 5325, odredila, da se ima na tipe včigalic, ki niso bili predvideni v naredi te Uprave z dne 4. marca 1922. Pov. M. broj. 50, pobirati slediča povojana monopolna taksa: Male švedske »The Šwati Lomcer«, škatljica s 35 do 50 klinički po Din 0,28; male švedske »Solec«, škatljica s 35–50 klinički po Din 0,22; male parafinske »Mikado-Rušec«, zavojček od mehkega papirja do 80 kliničkov po Din 0,22; velike parafinske »Mikado-Rušec«, zavojček od mehkega papirja s 81–110 klinički po D 0,32; švedske normalne »Mikado-Rušec«, škatljica s 60–65 klinički po Din 0,30. S tem se dovoljuje razglas pokrajinske monopolske direkcije dne 11. marca 1922. št. 908. Uradni list št. 25 iz 1. 1922.

— g Uvedba hvezne šestmesečne delovne službe v Švicari. Švicarski narodni svet je uvedel za vso mladež šestmesečno obvezno delovno službo. Za moško mladež se zaračuna delovni čas v vojaško službo. Delovni čas izvrši pri melioracijah in pri notranjem kolonizacijskem delu. Ženska mladež se zaposli po preteklem 18. letu z bolniščem in otroščem oskrbo ter v dobrodelnih zavodih za dobo pol leta.

— g Rajš preko Lombardijo nego preko Trsta. Dr. Rybač je v Rimu dopisniku tržaškega »Piccola« glede uporabe tržaške luke s strani jugoslovenskih izvoznih tirdk izjavil, da bi Trst lahko postal zopet transzit postala za jugoslovensko blago, toda neodvisno od kočiljivega vprašanja valutne razlike, ki ovira tudi československi trgovini pot skozi Trst. Gre tu za večjo evro, ki obstaja v razpoloženju izvestnih političnih krogov, ki nikakor ne skriva avoglo sovraštva do jugoslovenskih trgovcev, ki so izpostavljeni celo zaznamovanju. Take se zgori večkrat, da se jugoslovenski trgovci poslužujejo rajš direktnega stika z Lombardijo in Piemontom in ako se že morajo poslužiti bližnjega pristanišča, se zatožejo rajše v Benetke nego v Trst. Trda resnica, ki pa pri sedanjih političnih moregotih v Trstu ne zaseže nič, ker so slepi in glubi za vse dobre nasvete v prid tržaškega pristanišča.

— g Dobava gumiljev Izdelkov. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje na dan 10. maja t. l. pismeno oferitalno licitacijo glede dobave raznih gumiljev Izdelkov. Predmetni oglas je interesarom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— g Dobava preje in jelšovine. Uprava smodnišnice v Kamniku razpisuje na dan 20. maja t. l. ob 11. dopoldne licitacijo glede dobave 20.100 kg preje in na dan 30. maja t. l. ob 11. dopoldne licitacijo glede dobave 1200 m³ jelšovine. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— g Dobava parnega kotla. V Intenzantskem slagalištu v Ljubljani (Most) se bo sklenila dne 28. aprila t. l. ob 10. dopoldne direktna pogodba za dobavo parnega kotla za električno centralo. Istočasno se bo prodal stari parni kotol. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

* * *

BRATISLAVSKA LUKA.

Donavsko pristanišče v Bratislavji ima postati najpomembnejše pristanišče Češkoslovaške. Na to uredništvo ne dekuje samo država sama, marveč tudi zasebni krog. Zlasti špedicijske tirdke sodelujejo pri razširjenju bratislavsko donavsko Luke in sicer s pospešeno zidavo lastnih skladiev.

Tako je na pr. »Bohemie« mednarodna špedicijska delniška družba v Pragi začela v letu 1921 skupno z »Banky českých legíi v Pragi« graditi veliko trinadstropno skladie, katero se v najkrajšem času dovrši ter najbrž s 1. maja postane za namenjeno svrhe že uporabljivo. To skladie zavzemata prostor 3000 kvadr. m in zamore sprejeti 16.000 ton raznega blaga v svoje zaloge. Opredeljeno z najboljšimi modernimi stroji je v stanu odgovarjati vsem modernim zahtevam. Sezidan je večinoma iz železobetona, ravnatočko je zavarovano zoper ogenj, stoji neposredno na bregu Donave ter je obdanzo z večino železniške zveze. Nalaganje in slaganje bo zelo olajšano in urejeno z nabavljenimi vzdignali najnovejše konstrukcije. Razen tega se s 8 električnimi

mi brski omogočuje in olajšuje zlaganje in nalaganje vseh vrst blaga v vseh nadstropijih. V tem skladiešu je poseben oddelok s hladičimi napravami za shrambo piva, vina, masti, mesa in drugih hrani, dalje »Silok« za hranitev žita itd. Tudi za druge vrste blaga kakor sočivje, tobak, hmel, mineralno olje, rastlinsko olje itd. so se napravili posebni oddelki.

Vobče se je nadejati, da to skladie še splošno in dobro uspe. Veliko zanimanje vseh tukajnjih kakor tudi inozemskih eksporterjev in importirjev upravljajo te nade. Prijavile so se tudi že prekmorske tirdke, ki nameravajo ustvariti v bratislavskem pristanišču skladiešu tirdku »Bohemie« svoja konsignacijska skladieša kave, riža, usnja, volne itd.

FR. JEREŠ, okr. kmet. ref., Višnjagora:

Naš kmet, učiteljstvo in duhouščina.

Slabi časi, slabčasi,
Kmetia tro današnji dan,
Tožba ta povsod se glasi,
Preko hribov in poljan.

Narodna.

Pripravil sem se k težkemu nehvaležnemu delu, vpisati naše kmetijske razmere na deželi in kako bi se tem pologama in vsaj deloma odpomoglo. Pred vsem je gole resnica, da je naš kmet starokopiten do mozga in se le prerad drži zastarelih šeg in navad svojih pradedov, ter je vsled tega v prvi vrsti uprav sam vzrok avogeja slabega položaja, v katerem se nahaja. Da, konservativni smo zunaj na deželi in tako zvesti tradicijam svojih očetov, ter prav radi tega tičimo zato še v marsičem daleč notri v preteklosti. Naš kmet kmetuje po večini še vedno po starem načinu, po pravilih, ki mu jih narekujejo lunine izpremembe v praktiki; on ne pozna svoje zemlje, ne ve, kaj je nena rodovitost. Zaduhli, luknjam podobni blevi, neurejena gnojšča, zanemarjene gnojnico, ter zaostalost v neorientiranosti v ostalih panogah kmetijstva, to so kardinalne napake našega kmeta.

Ne rečem, da je povsod tako, razmere so boljše po onih krajih, kjer kmet živi v boljših gmotnih razmerah, koder se zanimalo za gospodarska družeta in strokovno čitivo, ter pri tistih kmetovalcih, ki so prinesli svojo strokovno znanje z kmetijskih šol, ali pa bili po svetu in se tam izobrazili v načrtu kmetijstvu. Smelo in lahko trdim, da velika večina našega malega kmeta nima pojma o pravilnem obdelovanju zemlje, o izboljšanju živilnega in travnikov, večinoma povsod vladajo gnojšči, o uporabi gnoja in dragocene gnojnico, tega zaklada našega kmeta, naše dobro ljudstvo tam ob Kolpi nima pojma, a vrhu tega bije toča leto za letom po vinogradnih goricah in po poljih naših belih rojakov tam za Gorjanci, ter spravljata tako ljudstvo v nereedo in obup. Ni čuda, da naš oratar pri takih razmerah išče kruna in srečo preko velike luže v daljni Ameriki, kjer izvabljajo pri današnji neurejeni valuti visoko stojeti dolar dan za dnem devetih kmetijskih šol, ali pa bili po svetu in se tam izobrazili v načrtu kmetijstvu! Nestor naših sadjerejcev Praprotnik v Mozirju je za časa svojega učiteljevanja napravil 11 drevesnic in razdelil čez 50.000 sadnih dreves med kmete mladino. Ti možete se sedaj v svoji pozni starosti, na večert svojega živiljenja z veseljem in zadostenjem obrazijo nazaj na dovršeno delo. Naše kmetijsko ljudstvo jih bo ohranilo v hvalnem spominu, sami pa bodo imeli sladko zavest, da niso živelni zastoni, njim je bilo živiljenje delaven dan.

Poglejmo Belokrajino, to zapuščeno pastorko naše uprave in istotko tudi najbolj zanemarjen kot naše ozje domovine. »Belokrajina« bila nekdaj je turška drajnac po narodna pesem. Žal da še danes ni veliko boljše. Na stotine hektarjev zemlje, ki bi se dala kultivirati v plodonosne njive in travnike — je še danes zaraščena s prategom. Po več občinah zaporedoma ne najde enega čistilnika za žito, v urediti gnojšči, o uporabi gnoja in dragocene gnojnico, tega zaklada našega kmeta, naše dobro ljudstvo tam ob Kolpi nima pojma, a vrhu tega bije toča leto za letom po vinogradnih goricah in po poljih naših belih rojakov tam za Gorjanci, ter spravljata tako ljudstvo v nereedo in obup. Ni čuda, da naš oratar pri takih razmerah išče kruna in srečo preko velike luže v daljni Ameriki, kjer izvabljajo pri današnji neurejeni valuti visoko stojeti dolar dan za dnem devetih kmetijskih šol, ali pa bili po svetu in se tam izobrazili v načrtu kmetijstvu! Nestor naših sadjerejcev Praprotnik v Mozirju je za časa svojega učiteljevanja napravil 11 drevesnic in razdelil čez 50.000 sadnih dreves med kmete mladino. Ti možete se sedaj v svoji pozni starosti, na večert svojega živiljenja z veseljem in zadostenjem obrazijo nazaj na dovršeno delo. Naše kmetijsko ljudstvo jih bo ohranilo v hvalnem spominu, sami pa bodo imeli sladko zavest, da niso živelni zastoni, njim je bilo živiljenje delaven dan.

Imenovanje priznanih strokovnjakov A. Skulja in Černagoja, za nadzornike šolskih vrtov v Sloveniji je bila izbrana ideja. Prvi je dobro znan pri načrtu Dolenjskem; imel je dobro uradni šolski vrt, z veseljem in ljubeznijo je proučeval odraslo kmetijsko mladino v kmetijstvu, ter je šel našemu kmetu zunaj šole vedno in povsod prijazno na roko z nasvetom in poukom.

Poznam učitelja tam v zapuščeni Belokrajini ob Kulpi. Delaven, agilen, zunaj šole išče vedno stika z kmetijskim ljudstvom ter ga poučuje v vinogradi in sadjarstvu. Ko je sedanj kralj posestil Ljubljano, je on zbral okrog sebe Marindolce in Bojanice v narodnih slikovitih nošah ter jih je pripeljal v Ljubljano, da vidijo svojega vladarja. Ni se strašil dela, sitnosti in ne gmotnih stroškov. Da je bil učinek populnejši, je on sam oblikel kmetiske »gače« in »škamiloče« ter obesil okoli sebe običatno belokrajsko torbo. Da, ko bi imela zapuščena Belokrajina, vsaj dučat takih narodnih delavcev, kako bi se tam vse preobrazilo, in preurejeno. Avtorju knjige »Beli rojaki našemu idealnemu in za razvoj ljudskega solstva zaslužnemu E. Ganglu, ki je sam tamomski rojek in ki ima kot višji šolski nadzornik važno besedo pri višjem šolskem svetu, pa svetujem: v Belokrajino in naše ostale zapuščene kraje naj bi se posiljali samo taki učitelji, ki imajo ljubezen in veselje do kmetije in ki podpirajo tudi zunaj šole kmeta z dobrohotnimi nasveti in koristnim poukom.

Bil sem vedno iskren prijatelj našega zavednega učiteljstva ter me veseli, da jo učiteljstvo s svojo izborno organizacijo doseglo tako lepo uspehe. Leto za letom pazno zasledujem njih glasilo »Uč. Tovarišč in vsem cestni delu teh narodnih delavcev na polju ljudske prosvete. Da, minili so za vselej časi, ko je visel nad učiteljstvom Damoklejev meč in brošura: »Dejanja govor.«

Sedaj po vojni so nastale druge razmere. Kolo časa se hitro vrati, vse se izboljšuje, prenavlja in napreduje.

Ustanovitev konsignacijskih skladieš bo interesentom olajšano na ta način, da se dovoljuje za vse, v tem skladiešu shranjeno transitno blago 12 mesečni reekepedijski rok, z upravljanjem do znižanih čst. eksportnih železniških tarifov.

Importirjem in eksporterjem je s tem dana prilika, da imajo lahko svoje blago v skladiešu tirdku »Bohemie« shranjeno kar celo leto in brez skrbni prizadevanja.

Podrobnejša pojava daje »Bohemie« mednarodna špedicijska družba d. d. podružnica Bratislava, Rúžova ul. 11.

Pripomnimo h koncu, da ima imenovana družba »Bohemie« že več kot dve leti svojo podružnico tudi v Beogradu.

Konferenca v Genovi.

NA POTU POMIRJENJA IN SPORAZUMA.

Odgovor Nemčije danes. — Nemčija in Rusija ne zapustita konference. — Konferenca nadaljuje razprave.

— Genova, 19. aprila. (Izv.) Nervoznost in desorientacija prvih dni po uradni objavi vsebine rusko-nemške pogodbe se je sedaj v krogih z padnih držav umaknila stvarnemu razmotrivanju o važnosti pogodbe za nadaljnji razvoj in o vplivu na mednarodno gospodarstvo. Tekom današnjega dneva se je kritični položaj znatno izboljšal. Povodom objave pogodbe prekinjene se je posameznih komisij in podkomisij so danes povoljne pričele zopet s svojimi strokovnimi razpravami.

Na veliki napetosti pa pričakujejo delegacije zavezniških in neutralnih držav odgovora Nemčije na zavezniško noto. V parkhotelu »Eden«, kjer je glavni stan nemške delegacije, je vladalo danes ves čas življenje in vrvenje. Zastopniki raznih delegacij in novinarji so skušali dobiti informacije o odgovoru. V konferenčnih krogih so uverjeni, da bo Nemčija v svojem zmerjem odgovoru naglašala, da signatarne sile niso edine merodajne soditi o postopanju Nemčije in da mora razpravljati, oziroma soditi o rusko-nemški pogodbi v Rapalu edinole plenum genovske konference.

Nevelraci, osobito delegat severnih držav, Branting in Švicarski delegat Motta, so s svojim umerjenim nastopom mnogo pripomogli k temu, da se je položaj razjasnil in kriza omnila. Italijanska delegacija in solidarno z njo vsa italijanska javnost je napela vse svoje moči in vporabila ves svoj prestiž, da se je razmerje zavezniških delegacij do konference. Nemška delegacija po zunanjem ministru dr. Rathenau-u izzračila raditev Italije Iskreno hvalo. Italijani skušajo predvsem odstraniti glavno oviro, da bi se konferenca delila v dva nasprotna tabora. Italijani naglašajo, da se v interesu mira in civilizacije nikakor ne more izključiti Nemčije in Rusije od razprav konference.

Kdal objavi nemška delegacija odgovor zavezniških, še ni gotovo. Predvsem naj bi šlo naše učiteljstvo na roko neukemu kmetu. S pripravo popolnega beseda bi se marsikaj doseglo. Osobito oni gospodje, ki so doma iz kmetijske hiše, poznajo ustroj kmetijstva in ki imajo počitniške težave! Nestor naših sadjerejcev Praprotnik v Mozirju je za časa svojega učiteljevanja napravil 11 drevesnic in razdelil čez 50.000 sadnih dreves med kmete mladino. Ti možete se sedaj v svoji pozni starosti, na večert svojega živiljenja z veseljem in zadostenjem obrazijo nazaj na dovršeno delo. Na drugi strani pa je dr. Rathenau u dalj časa konferiral z italijanskim zunanjim ministrom Schanzerjem, ki je predsednik politične komisije. Razgovori so bili izključno o rusko-nemški pogodbi in obojestransko anulirajo. Kongres stavil tudi rezolucijo glede organizacije razdelitve surovin posamnimi državam. V razpravi je tudi razočarjeni problem in je kongresu predložena rezolucija, ki obžiluje, da genovska konferenca izključuje ta glavni problem.

Dopisi.

— Nemška pesem v cerkvi. Iz Celja nam pišejo. Velikonočno živiljenje je bilo letos v Celju izredno živilno. Cerkveni obredi so se vršili po običajem vsakoletnem sporedu. Pri pontifikalni maši

Dnevine vesti.

V Ljubljani, 20. aprila 1922.

Revolverški stališči. O tiskovnih deliktih so doslej sodila porotna sodišča. Brez vsakega pridržka priznavamo, da razsodbe teh sodišč niso bile vselej objektivne. Ako je bila porotniška klop sestavljena tako, da so v nji tvorili večno politični somišljeniki dotičnega obtoženca, se je z največjo gotovostjo lahko računalo, da je bil obtoženec oproščen, ako se mu tudi ni posrečilo doprinsti dokaza resnice. To je dejstvo, ki ga mora priznati vsakdo, tudi vsak pošten novinar in naj pripada tej ali oni stranki. In to je bilo zlo. Zato se je že pred desetletji pojavila v javnosti, predvsem pa v juridičnih krogih težnja za reformo tiskovnega zakona in toliko, da bi se tiskovni dekliki odvezeli podsnosti porotnih sodišč ter izročili v razpravo in razsodbo rednim sodiščem. Temu stremljenju je ustregla vidovdanska ustanova, ki je odkazala tiskovne prestopke in pregreške v kompetenco rednih sodišč. To odredbo je pozdravila z največjim zadoščenjem vsa naša javnost in vse naše pošteno časopisje, ki se zaveda, da bo ta nova uredba enkrat za vselej napravila konec revolverškim metodam slabega časopisa, ki more živeti in eksistirati le, ker izrablja ljudske strasti ter s častikajo, podlim obrekovanjem in natolcevanjem služil najnižjim instinktom ljudskih mas. V tem mnenju soglaša vse, kar je pri nas poštenega, edino en list se je našel pri nas, ki pretaka grenačne solze zato, ker porotnik v bodoče ne bodo več sodili o tiskovnih pregreških, in podtika demokratom, da so oni zakrivili to reformo, seveda vse to v gotovem namenu. Ne vemo v koliko gre demokratom zasluga glede te reforme, aka pa je res, da je izločitev tiskovnih deliktorov iz kompetence porotnih sodišč delo demokratov, moramo to šteeti v eno največjih zaslug, ki jih je pridobila demokratska stranka za ozdravljenje naših žalostnih političnih razmer. Prepričani smo namreč, da si bo odslei gotovo časopisje, ki je živel zgozl od hujšanja, intrigiranja in od podlega obrekovanja, temeljito premislio nadaljevati to ogabno opravilo, ker bo neprestano vsel nad njim Damoklejev meč strogega in v vsakem oziru objektivnega poklicnega sodnika. Ti listi seveda imajo vzroka dovolj da pišejo Jeremiade ob grobu porotnih kot tiskovnih sodišč, vsa ostala poštena javnost pa si je oddahlila, ker je rešena novinarskih brigantov, ki so jo ogrožali z revolverjev izza varnega plota porotnih sodišč.

Poročni dar slovenograškega okraja kralju. Iz Slovenigradca nam poročajo: Tukaj se je vršila 19. t. m. pod predsedstvom okrajnega glavarja dr. Marka I pavica enketa za stopnikov slovenograškega, marenberškega in šoštanjskega okraja, duhovščine, učiteljstva, industrijev, veleposestnikov in trgovcev, pri kateri je bilo soglasno sklenjeno, pokloniti Nj. Vel. kralju Aleksandru I. v znak vdanosti kot poročni dar krasno vprego za štiri konje s srebrimi okovi. Vprega bo izdelana v Šoštanjski tovarni za usnje. V spomin na kraljevo poroko je bilo pri enketi nadalje sklenjeno ustanoviti za slovenograški politični okraj »Protituberkulozno ligo« s sedežem v Slovenigradcu. Tozadevna pravila so že izdelana ter bodo v kratkem predložena v odobrenje pokrajinski upravi za Slovenijo v Ljubljani. Slednjič je bilo pri enketi tudi sklenjeno, pozvati vse občine slovenograškega političnega okraja, da podpirajo na dan kraljeve poroke občinske reveže na primeren način.

Prenos kosti mučenika Kromarja. Odsek Sokola za prenos ostankov narodnega mučenika v Črnomlju prosi vse gg. povez iz Metlike, Novogamesta, Ljubljane in ostalih mest, ki se udeleže sprevoda v Črnomlju, da se pri dohodu vlača priključijo na kolodvoru pevskemu društvu Črnomelj. Na peronu bo postavljen viden napis »Pevski zbor. — Na kolodvoru se poje »Vigred« in na pokopalnišču »Blagor muč.« Moški zbor Metlike zapoje še posebej na pokopalnišču hrvatsko žalostniko »Oj! spavaš si hrvatsko srce dragoc. — Na pokopalnišču govorijo brat starosta župe dr. Vasič, brat Franc Lovšin nadnobljaj iz Vinice in predsednik odseka brat Mr. Phi. Špiro Vrankovič, lekar nar v Črnomlju. Dne 22. t. m. v Ljubljani in 23. t. m. v Črnomlju se bodo prodajale Kromarjeve spominske karte, katere bodo rodoljubi z veseljem kupovali in na ta način podprtli plemenito stvar društva Sokol v Črnomlju, ki se že mesec in mesec trudi z požrtvovalnim in napornim neobičnem delom, da ublaži bedo devetembriščih bitij v Starigori nad Semičem. Rodoljubi! Pogrebni stroški se tudi precej občutljivi in jih društvo »Sokol« v Črnomlju ni v stanu kriti. Zato na dan sprevoda kupujete vse Kromarjeve spominske dopisnice. Cena 1 Dinar. Edra-

vo! Odsek za prenos mučenika Kromarja v Črnomlju.

— **Kolo jugoslov. sester** in strankarstvo. Ker se vsled bolezni nisem mogla udeležiti obč. zboru »Kolo jugoslov. sester«, dirnilo me je tembolj neprjetno poročilo, da so pristašice SLS izstopile z Kola v odboru, ker so se čutile »osamljenje«. Naj mi opreste, da jim rečem, da so svoje »osamljenosti« same krive; kajti same so se odteglovev samoučku z ostalimi odbornicami in članicami, in same si v sejah izbrale poseben prostor, kjer so bile same med seboj. Kolikor sem sejam prisostvovala, nisem videla od predsedništva nikakih privilegij za kako stranko. Predsednica pač ne potrebuje, da bi jo zagovarjala, toliko pa vendar lahko povem, da je vedno vodila se z vso taktnostjo, da se ob nevestinah prošnjah nikdar ni vprašalo, kakoge mišljenja, kake stranke je prosilec ali prosilka; marveč da se je gledalo samo na to, če je res potreben ali ne. Tudi v nobenem drugem oziru nisem nikdar opazila, da bi se bilo s pristašicami SLS drugače postopalo nego z drugimi. To meni pristašice SLS leško verjamemo, ker nisem nikaka strankarska intrigantka. Če bi bilo po mojem in po mnogih večini onih, ki so, kakor jaz, bili samo boj proti narodnemu sovražniku vse svoje življenje, bi sploh delovalo vse ženstvo lepo vrazjeno in bi ne bilo treba nikakega krsčenskega društva, ker kristjanco smopac vse in po napredku hrepemimo tudi vse. Kakor sem čutila dolj med Lahom, da sem Slovenska, tako se čutim tudi tukaj, ker so mogle pristašice SLS najti tako malenkosten v zvoku za izstop. Naj bi vendar naše ženstvo preustipilo politično strankarstvo našim možem in se ne dalo uplivati od njih. Naj bi uvidelo vendar enkrat, da s cepljenjem v stranke se ne množijo naše vrste in da le s skupnim delom in skupnimi silami pridevmo do pravice, ki nam gre do, in katerih pot potrebujemo. Mar. Bartolova.

— **K zgodovini trnovske cerkve.** Trnovska cerkev je dobila nove zvončice iz ljubljanskih streljnih livenar. O postanku trnovske župnije in njenega patronata smo prejeli sledče zanimive podatke. Ljubljansko škofovstvo je s pismom 12. aprila 1711 odredilo, da biskube stolni vikar krščanski nauk v Trnovem, kjer so imeli takrat še malo, neznančno kapelico, slično oni, ki stojijo še danes ob razkrižju Krakovske ulice in Emonške ceste. Izvršil je zadnjo voljo tedanjega župana Antonia Janeža Čuda, ki je vložila mestna občina dne 14. maja 1738 na škofovstvo pismeno prošnjo, naj se Trnovemu podeli beneficij. Škofov je prošnji ugodila s pismom 6. junija 1738. Na podlagi izdatnega pravilke se na kresni predvječje dne 23. junija 1738. l. vršila na slovesen način vzidava temeljnega kamna. Temeljem ustanovne listine je bil mestni občini dne 1. maja 1772 l. v zvezi z rodbino pl. Hubenfeldov podeljen za omenjeni beneficij patronat za imenovanje duhovnega oskrbnika in pravica za imenovanje cerkovnika dotlej, da ugasne sopravica pl. Hubenfeldov. Te listine obstojejo v tretih izvodih, enega hranični mestni arhiv, enega škofijski, enega župnijski. Leta 1785 je bil trnovski beneficij povisan obenem s Šentjakobškim in františkanskim v župnijo. Dne 4. oktobra 1821 je ugasnila soprezzentacija pl. Hubenfeldov z lastnorčno pismeno odpovedjo Elizabete pl. Hubenfeldove in njene svakinje Pallusove. S tem je postal mestni magistrat v kongresnem letu edini patron trnovske župnije. Temeljni kamen sedanji trnovski cerkvi datire iz l. 1854.

— **O Šusteršči brošuri** razpravljajo vsi hrvatski listi in podajajo njeni vsebine. Zagreber Tagblatt je posvetil brošuri uvdov, v katerem pravi med drugim: »Ne prihala nam na misel, da bi izgubili samo eno besedo na korist dr. Šusteršči, ki je sedaj naenkrat odkril svoje »patriotsko« srce, ki prosi za dovoljenje, da bi se smel vrniti v domovino in pri tem sveto prisega, da hoče biti »lojalen državljan.« Kdo ve, kakšni motivi silijo tega pretkanca k tej izjavici? Vsekakor pa je interesantan, kar razkriva dr. Šusteršči o politiki klerikalne stranke. Ta brošura — ne ozraje se na avtorjev osebo — nam nadvej lasno predstavlja vso nemoralno, ki vladá v klerikalnem taboru...«

— **Predavanje o idealizmu in materializmu.** Cetrti javno predavanje Zvonimirja Bernota, glavnega urednika »Napreja: »Idealizem in materializem.« Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 minut. — Petek 21. aprila 1922. Velika dvorana »Mestnega doma« v Ljubljani. Začetek točno ob 20., konec najpozneje ob 22. — Sedeži v I. vrsti po 5 Din. v II. — VI. vrsti po 2 Din. v XII. — X. vrsti po 1 Din. Stojiteče 50 par.

— **Vojno-mirovinska likvidatura.** Oddelek za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani objavlja: Parlamentarna komisija za redukcijo in revizijo državnih uradnikov je po intervenciji ministra za socialno politiko sklenila, da se vojno-mirovinska likvidatura v Ljubljani ne ukine, temveč da ostane tudi nadalje, kadar je predvidena po proračunske predlogu za leto 1922, ker so razlogi za njen obstanek utemeljeni.

— **Kdo je kriv pomanjkanja mleka v Ljubljani?** — Na to nam odgovarja ta-le dopis, ki ga priobčujejo: Občina Ljubljanska sama!, ki pušča dohodne ceste v Ljubljano v takem stanju, da se je bat, da obtiče mlekarice, ki tiče zjutraj vozičke z mlekom proti mestu v blatu. Kdor ne verjame, se lahko prepiča n. pr. ob Šiški do Ljubljane — po sredini ceste gazijo uboge kmetiske pare do kolen po blatu in Bog ne daj da bi katera prekoračila le za laš svoj rajon in se ognila na tretor, že jo vlečeta dva stražnika za kribo in hajdi na stražnico. Tam ji nalože kazen, ki presegajo trikratno vrednost tistih par litrov mleka, ki ga pelje. Ali bi se ne dalo tudi temu odpomoči s tem, da se prepusti ob slabem vremenu mlekaricem en tretor pri dohodnih cestah prost, kjer bi lahko vozile nemoteno. — S tem bi tudi občinstvo na bilo prikrajšano, ustreglo pa bi se vsem mlekaricam in onim, ki zahvaljujo zakaj kmet ne pripelje mleka v Ljubljano. Prizadeti gospodje, združite se. Prizadeti.

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrl rodbini g. višjega ravnatelja Kreditne banke Ljubljana Pečanske sinček — edinec Mirko v nežni starosti 4 in pol leta. Naše iskreno sožalje. — Dne 21. t. m. je zadela kap g. Friderika Bučka v Čaču, davč. upravitelja v pokoju. Pokojnik je dosegel visoko starost 80 let. Bil je vedno zvest naš soščenik, neomajhiv v svojih načelih, stalen naročnik našega lista že dolga desetletja. Blag mu spomin, njegovi rednini naše sožalje.

— **Razpisane pošte.** Razpisana je poštarška služba pri pošti Meža (2); odpravnika služba pri pošti: Rača (III/1), Sv. Trojica v Slovenskih goricah (III/2), Žreče (III/2), Braslovče (III/1), Dol pri Domžalah (III/1), Dobova (III/1), Dol pri Ljubljani (III/1), Gorie pri Bledu (III/1), Gradac pri Črnomlju (III/1), Malo Nedelja (III/2), Medija - Izlake (III/2), Planina pri Sevnici (III/1), Polhov gradič (III/2), Poljan nad Škofjo Loko (III/2), Ponikva (III/2), Ptuljska gora (III/1), Radna (III/2), Rečna v Savinjski dolini (III/1), Ribnica na Pohorju (III/3), Selce nad Škofjo Loko (III/2), Stražišče (III/2), Sv. Peter pod Št. gorami (III/1), Sv. Tomaz pri Ormožu (III/1), Skocjan pri Mokronugu (III/2), Tržič (III/3), Velika Loka (III/2), Vuzenica (III/1), Zavreč (III/3) in vnoči Straža (III/2).

— **K pasivni resistenci v delavnicu Juž. žel.** v Mariboru nam poročajo: Predujem na nove draginiske doklade so dobili vsi stalno nameščeni, torej ne le uradniki, nego tudi poduradniki in služ. Izvzeti so bili delavci z dnevnim međo. To torej je bil pravi vzrok razburjenja delavstva, ne pa, kakor se le pravno poročalo to, da je uradništvo že prejelo draginiske doklade.

— **Skesan grešnik.** Mladi 17letni K. Z. se danes sam javil na policiji in izpovedal, da si je za praznike »izposodil brez termina 1200 krom od svojega gospodara. »Zakaj ste se sami javili?« Mladično thlo in skesano: »Bal sem se žandarjev!«

— **Dober plen je napravila včeraj ljubljanska policija,** ki je aretirala delavca Ivana Stareta ravno v trenotku, ko je skušal s sekiro vlotiti v trgovino Ivana Brenčeve v Florijanski ulici. Pri aretaciji so dognali, da je Stare skladščen delavec v Mariboru, kjer je izvršil nebroj vlotov in tativ. Ukradel je več število ur in veržic ter izvršil tudi vlot pri gostilničarki Rozi Skorci na Vodnikovem trgu v Mariboru, kjer je bil zasačen, vendar le po sreči ušel ter jo popihal v Ljubljano. — Pri njem so našli hranilnično knjižico na ime Ivan Grbec z vlogo 10.000 krom. Tudi tri zastavne listke so dobili, ker je vse ukradene predmete zastavil. Svoja delanja taj in ko so ga peltali v zapor, je reklo: »Men nautek dukan, jes sem nedužen.«

— **Posledice velikonočnega strelnjanja.** Ker so oblasti zopet dovolile proslavljati vstajenje s strelnjanjem, le na deželi in po Mariboru po vseh stranach pokalo, da človek še življenja ni bil več varen. Zgodilo se je več lažjih in tudi nekaj težjih nesreč. V bolnicu so prepeljali pet ponesrečencev, večinoma mladih fantov s pohabljenimi udmi.

— **Aretacije na kolodvoru.** Aretiran je bil neki delavec, pri katerem so našli razne ukradene predmete. Priznal je, da le vlotil v Tržiču in predmete tam ukradel. — Našli so bil aretiran neki Franc Lani iz Škofije, ki le osumljen, da je okradel svojega sopotnika med vožnjo. — Radi proslavljene je bila aretirana neka ženska in oddana v bolničko.

— **Darujte našim vojakom knjige!** V Vrancem v južni Srbiji je pri 1. pohotnem polku okrog 360 slovenskih podčestnikov in vojakov, ki so brez vsakega čitača. Radi bi se napravili knjižice, zato prosijo svoje rojake in rojakinje, da bi jim darovali stare slovenske, srbske in hrvatske knjige leposlovne in poučne vsebine. Darovane knjige sprejemajo iz prijaznosti in jih pošiljajo v Vrancje g. Fran Bar, zalogar pisalnih strojev v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 5.

— **Darila.** Ob priliku godovanja imenada g. Alberti Kopča, trgovca in predsednika poverjenštva vojnih invalidov ter člena pevskoga društva v Slovenigradcu se dne 20. aprila 1922. — VI. vrsti po 2 Din. v XII. — X. vrsti po 1 Din. Stojiteče 50 par.

— **Vojno-mirovinska likvidatura.** Oddelek za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani objavlja: Parlamentarna komisija za redukcijo in revizijo državnih uradnikov je po intervenciji ministra za socialno politiko sklenila, da se vojno-mirovinska likvidatura v Ljubljani ne ukine, temveč da ostane tudi nadalje, kadar je predvidena po proračunske predlogu za leto 1922, ker so razlogi za njen obstanek utemeljeni.

— **U inozemstvo putovati nje potrebno za nabavu ukusnih očrtiča, kostima, bluza in t. i. in odievnih potrebnosti za gospodine, zgodnidične in dieci, ier usled rane i ležitne nabave robe kupujete našteftinje kod OLERON. F. J. Roset. Zagreb.**

Licitra br. II.

Načnovejša poročila.

Katastrofalna eksplozija municijske v Bitolju

CLOVEŠKE IN MATERIALNE ZRTVE. — NAD 30.000 LJUDI BREZ STREHE. — EKSPLOZIJA TRAJA SE DALJE.

— Bitoli, 19. aprila. (Izv.) V torek ob 10. dopoldne je nastala v municipijskih skladisih in smodnišnici na bitolskem polju velikanska, naravnost katastrofalna eksplozija. Najprej je eksplodiral vagon, nato vognjen z raznimi materiali in razstreljiva. Vsako eksplozijo spremila močan potresni sunek. Nekatere hiše so popolnoma porušene. Zračni pritisk radi eksplozije je bil tako silen, da je podrl bližnje hiše in da so še več kilometrov naokoli po hišah popokale. Med prebilavstvom je nastala grozna panika. Nad 30.000 ljudi je zapustilo svoje domove in pobegnilo v gozdove, kjer prenočuje pod milim nebom. Požar je vpepelil tudi več hiš in je rešilna akcija otežkočena.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bilo prečitano prvo poročilo o katastrofi na bitolskem polju. Kratko uradno poročilo javlja, da je vlada odobrila kredit 1 milijona dinarjev v podporo nesrečnemu bitolskemu prebilavcem. Ministrski svet je sestavil posebno preiskovalno komisijo, ki na mestu v Bitoliu natančno preišče vzroke eksplozije. Za predsednika komisije

Razne stvari.

* Ema pleše shimmy. V >Belebi-
ne so imeli >modern plesni večer. So-
tarice, kuharice, dekle in pestunjne so
ile >damec, vse strašno nobel in ele-
gante. Kavalirji pa rezni brički po-
nočniki, markérji in nataškarji, nade-
juni prekupeci, agentje in take vrste
tjudje, vsi mladi, lepi, podjetni, a vsi
navdušeni za moderne, najmodernejše
pleso. Tudi 24 letna Ema Novotna je
prišla v novi toaleti in z zlato zapest-
nico. Seznanila se je z 21 letnim Aloj-
žjem Štibrim, ki ji je ostal vse večer
svet; prvič je izborni plesal shimmy,
drugič je bil lep deček, tretjič strašno
šaljiv in četrtič nepisano prijazen. In
kavalir! Na plesalko je plačal četr-
tina, čašo limonade in krajček torte.
Plesalca sta postala prijatelja in Šti-
brnjci sta vedno znova prisegali, da ne

pleše shimmy z nobeno drugo tako do-
bro kakor z Emo. Naenkrat pa je Ema
opazila, da je izgubila zlato zapestnico.
»Ojoj, to je pa neprijetno!« je reklo
Alojz. »Zapestnica je bila krasna. Na
vsak način jo moram najti.« In Alojz
je iskal zapestnico, lazil po štirih pod
sedži plesalk, a brez uspeha. Tedaj je
šinila v Alojzovo glavo srečna misel.
Stopil je h kapeliniku in ga prosil, naj
da zatržobi. Trompetar je zatržobil,
Alojz pa je stopil na oder ter zaklical:
»Slavno občinstvo! Neka dama je izgu-
bila zlato zapestnico. Prosim, poglejte,
morda jo kje vidite. Ne vsak način pa
naj nične ne zapusti plesašča, dokler
zapestnico ne najdem!« — To se je sli-
šalo kakor sumnjenje, a nične ni bil
rezaljen. Vse se je smejalo in plesalo
dalje. Ema pa je stopila k restavratrju
in mu potožila svojo nesrečo. »Dobro!
je dejal mož. »Vi le plešete mirno
dalje; zapestnico dobite kmalu nazaj!
Ampak molčitek — Ema je torej ple-

sala dalje shimmy z Alojzom; ko pa je
nastal premor, jo restavratr poklical
Alojza v sosednjo sobico. Tam je stal
policijski stražnik. »Obrnite vse svoje
žepe ali pa se sletec do golega!« je
dejal policijski stražnik. Alojz je odgovarjal, a poli-
cij je zaroljal z verižico, s katero
uklepa tatove. Alojz je obračal žepe in
glej, v hlačnem žepu je bila zlata za-
pestnica. Silno se je začudil Alojz, ka-
ko je zašla zapestnica v njegov žep
in da je ni niti opazil. Še bolj pa se je
čudila Ema. A vesela je bila le. Dna
3. t. m. je dobil Alojz 3 meseca ječe da
premišlja kako, za vraka, je prišla za-
pestnico njemu v hlač. To se je zgo-
dilo v Pragi, a lehko bi se tudi se kje
drugje: zato smo to storijo povedali
v eksemplj vsem mladim ljudem, ki
ljubijo shimmy in take moderne pleso.

Dobra žena in mati ima vedno
nekoliko steklenic lekarnaria Felle

ra prijetno dišečega »Elsafluida«.
doma. Služi za drženje hrba
rok nog in celega telesa, kot kosne-
tikum za usta, kožo in glavo. Mno-
go močnejši, izdatnejši in deluječ
kakor francosko žganje. 3 dvojnate
steklenice ali 1 špecialno stekleni-
co skup z zamotom in poštino za

72 kron poštija: Eugen V. Fetter,
Stubica donja Elsatrg 238 Hrova-
ško.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podržaj.

Kopališče PIŠTANY češkoslovaška

zdravi protin - revma - išhias itd.
Že v polnem seziju em obratu. Izborne b rojavne zvezze. THERMIA PALACE
kapališki hotel, zgrajen nad veliči GRAND HOTEL ROYAL v zdraviliškem parku.
Gospod in SRS dobe v Izenzene valute precejšen popust cen. Po jasnila
o domačem zdravljenju z orig zdravilno luževino „Pi. Qua.“ date Therist OFFI-
CE, Ljubljana, Miklavževa cesta 6. in zdrav. način. Pištan. Dalje Medijanarodna
banka d. d. Zagreb, Nikoličeva ul. 7., ki preskrbuje tudi denarna nakazila, teče
in kreditna pisma.

Večje množino pravovrstnega
krompirja

prodaja po zmerni ceni Franjo Su-
hadolnik v Borovnici pri Ljubljani.

Sodi

krastovi od petroleja, olja in masti, se
kupijo. Ponudbe s ceno na: Ljubljana.
poštni predal 151. 2800

Kuharica

se isče za takoj v trgovsko hišo. Rav-
notam se sprejme sebarica za vsa
sobna in hišna dela. Plača dobra, dru-
go po dogovoru. Vpraša naj se v uprav-
Slov. Neroda. 2789

Kolo

moško, se proda. J. Reboli, Jenko-
va ul. 18. 2787

Pianino

dobro ohranjen, se proda za 9500 D.
Naslov pove uprava St. Naroda. 2793

Inteligentna gospa

srednje starosti želi mesta kot gospo-
dinja pri starejšem gospodu, ali pa
pri dužinah, kjer ni gospodinja. Resni-
ponudbe pod Šifro „Traino“ na oglaš-
zavod Ivo Šušnik, Maribor, Slovenska
ulica 15. 2801

Lepo luksuzno posestvo

v bližini Ljubljane se proda. Posledno
podobno gradu, pospodsarska postojna
s hlevi, krasen park, divna lega z lepim
razgledom. — „Realia“ Dunaj 1,
Neutorgasse 1. 2802

Sprejme se

šivilja na dom za popravilo perila in
otroške oblike. Ravnostam se sprejme
perilon za 2 dni v tednu, Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 2788

Nataškarika

poštena, želi takoj službe, zna tudi
dobro kuhati. Naslov pove upravnivo-
Slov. Naroda. 2785

**Korespondenčno
(zaupno mesto)**

s perfektno slovenščino, hrvatsčino in
nemščino, dobro stenotipistino in va-
ljeni drugih pisarniških del, sprejme ele-
ktronodružbo za takoj. Cenj. ponudbe v
nemščini jezku pod „Energična“ 2769
na upravo Slov. Naroda. 2769

**Mlajšo pisarni-
ško moč**

sprejme in zanesljivo, potrebitno tudi
semertja za potovanje, sprejme večje
industrijsko podjetje.

Ponudbe pod „Dauernd II-D-1“
na Interreklam A. G. Zagreb Ili-
ca 21. 2776

**Fiat
TOVORNI AVTO**

2 in 3 1/2 tone, generalno po-
pravljeni nudi

I. Gorec, Ljubljana.**Trgovska hiša v
Mariboru**

na najprometnejši ulici blizu kolodvora,
dvonadstropna z 2 lokaloma, pred 8 leti
zidana, se zamenja za hišo ali vila v
Ljubljani ali tudi prod. Ponudbe pod
„Trovski lokal“ na Anončin zavod
DRAGO BESELJAK in DRUG,
Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 2635

Vabilo**rednemu občnemu zboru**

za 34. upravno leto
Posojilnice v Ribnici

I. Z. Z. O. Z.

ki so vrši v nedeljo, dne 30.
aprila 1922 ob 2. pop. v poso-
jilniški prostorji.

DNEVNI RED:

1. Poročilo in odobreњe računa za
leto 1921.
2. Volitev načelstva in računskih pre-
gledovalcev za leto 1922.
3. Spremenba pravil.
4. Slučajni predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklep-
čen ob napovedani ur, se vrši eno
uro pozneje drug občni zbor, ki sklepne
veljavno brez ozira na število zast-
panih glasov.

Načelstvo.

Slatkina

pridna in počena, vajena vseh domačih
deli hiše mesta tudi na deželi. Pogo-
je, da ima lahko svojega 2 leti starega
otroka pri sebi. Ponudbe pod „Delež
zotkom 2772“ na upravo St. Naroda. 2772

Spremem

dva Izvlečena čevljarska pomo-
čnika. Hrana in stanovanje v hiši. —
Alfonsi Prisk, čevljarski mojster, Vi-
šnjevec 59. 2778

Klavirje

zglašuje in popravlja
soldino in točno
ter gre tudi na
deželo. Ljubljana
Tržaška c. 45

Feliks Povše

110 hrastovih kolov
za ograjo je na prodaj. Sever &
Komp., Ljubljana, Wolfovova
ulica 12. 2777

Družabnika

(kompanjona) Iščem radi povečanja
trgovine v lastni hiši s 300.000 kronami.
Trgovina je že vpeljana. Ponudbe pod
„Družabnik 2760“ na upravo Slovens-
kega Naroda. 2760

Motorno kolo

„Wanderer“, čisto novo, s priklopnim
torpedo-vozom 4/5 HP, 5 brzine in go-
nilo, se proda. Cena 28.000 D.—
Naslov: P. B. Sudnička ulica 7, IV.,
Zagreb. 2755

Fin, črn žaket

najmodernejši krog, se proda.
Potrošnik, Scenburgovala ulica 6, II.
2799

Velika vinska klet

so odda v Spodnji Šiški, Celovška
cesta 66, s 1. majem. Več pri lastniku
Anton Pogačnik, Celovška cesta 10.
2786

Perfektna stenografska

za slovensko in po možnosti nemško
jezik se sprejme v stalno službo pri
dr. Hacinu, odvetniku v Ljubljani,
Kolodvorska ul. 8. Začetnice popolnoma
izkičljene. 2783

Kuharica

furjena, samostojna, se sprejme
za takoj. Naslov pove uprava Slov-
en. Naroda. 2700

Vsled**preselitve**

v Avstrijo želim prodati kom-
pletno delavnico (inventar) za čev-
ljarsko. Ponudbe se prosi poslati na: Pe-
ter Korak, Rogatec. 2805

Kopališče PIŠTANY češkoslovaška
zdravi protin - revma - išhias itd.

Že v polnem seziju em obratu. Izborne b rojavne zvezze. THERMIA PALACE
kapališki hotel, zgrajen nad veliči GRAND HOTEL ROYAL v zdraviliškem parku.
Gospod in SRS dobe v Izenzene valute precejšen popust cen. Po jasnila
o domačem zdravljenju z orig zdravilno luževino „Pi. Qua.“ date Therist OFFI-
CE, Ljubljana, Miklavževa cesta 6. in zdrav. način. Pištan. Dalje Medijanarodna
banka d. d. Zagreb, Nikoličeva ul. 7., ki preskrbuje tudi denarna nakazila, teče
in kreditna pisma.

Največja izbira
različnih pleteria, m. j. c. nogavic
in rokavce pri tvrdki

A. & E. Šaberné Ljubljana
Mesni trg 10

Stanovanje

v novogradnji z 2—5 sobi Iščem v
Ljubljani. Plačam 5 let vnaprej. — Tudi
kupim manjšo ali hišo. Pismene po-
nudbe pod „Vnaprej/2662“ na upravo Slov-
en. Naroda.

Stanovanje

z 3 sobami in kuhinjo se isče v Ljub-
ljani. Maribor ali v Celju, najemna
se plača tudi do 5 let naprej, tudi se
vzame stanovanje na glavni prog
Ljubljana — Maribor, samo ne predalec
na kolodvora. Ponudbe na uprav.
Slovenskega Naroda pod „Rodbina brez
otrok/2749“. 2749

Krasen hotel

v sredini mesta z restavracijo je na
prodaj.

Prvovrstna restavracija

v mestu se odda na račun izku-
šenega gostilnicarjem boljše robine.

Jzyrstvo kinopodjetje

se da v najem izk. operat. vendor
za takoj. Polizevde z znako pri
Fr. Tomšič, Slov. Bistrica, hotel
. Beograd. 2751

Elektromotor

4—6 HP, 300 Voltov za istosmerni tok
400—1000 obratov kupl Jug-Auto,
d. z. o. z., Ljubljana, Poljanska
cesta 3. 2781

Izurjeno vlagalko
sprejme

Narodna tiskarna.

RHZPIS

za mesio kraljatog majstora za ratnu mornaricu.

Odeljenje za mornaricu prima u kontraktualnu službu jednog
kralj